

Elvia AS v/Kjell-Olav Bjerknes
Postboks 4100
2307 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liv Ingrid Kravdal,

Tillatelse til linjerydding i Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat

Statsforvalteren gir tillatelse til linjerydding i Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er knyttet vilkår til tillatelsen. Det er ikke søkt om motorferdsel i reservatet og motoriserte fremkomstmidler kan derfor heller ikke benyttes i gjennomføringen.

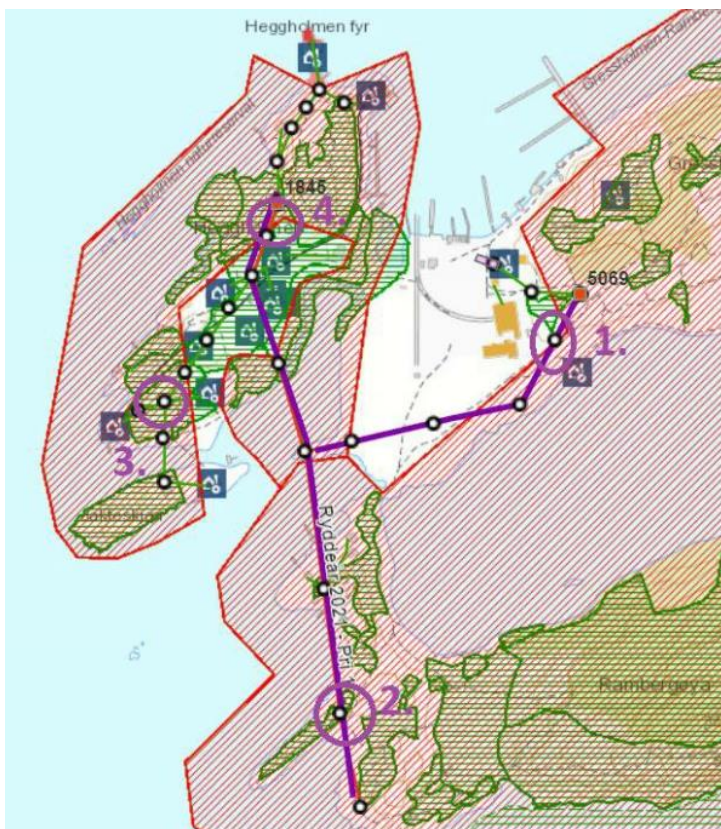
Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 12.10.2021. Det er søkt om tillatelse til linjerydding i Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat i Oslo kommune.

Elvia søker om dispensasjon fra verneforskriftene til Gressholmen-Rambergøya og Heggholmen naturreservater for å kunne utføre nødvendig linjerydding rundt høyspennings- og lavspenningsanlegg på Gressholmen, Rambergøya og Heggholmen. Den 11.10.2021 var Elvia på befaring til de aktuelle ledningstraseene med Oslo kommune, Bymiljøetaten og Statsforvalteren.

På figuren under vises de fire delområdene innenfor naturreservatene de søker om å rydde. I delområde 1 ønsker de å felle noen asker som vokser inn i nettet. I delområde 2 vil de kappe toppen av tre furuer, omtrent 1 meter fra toppen. Også i delområde 3 vil de kappe toppen av en furu som vokser opp rett under ledningen. Denne toppes rett nedenfor fiber/telekabel. I delområde 4 vil de beskjære et løvtre. Delområde 3 gjelder lavspenbledning. De andre ledningene er høyspenbledninger.

Videre i søknaden skriver de at det ikke vil etterlates noe hogstavfall, men at dette transporteres bort med båt. Det vil ikke bli brukt motorisert fremkomstmiddel ved ryddingen.

Figur 1: Kartutsnitt over Gressholmen, Rambergøya og Heggholmen. Lilla markeringer viser de fire områdene innenfor naturreservatene Elvia søker om å rydde.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat. Vi forvalter verneområdene etter egne forskrifter med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Heggholmen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 27.06.2008. Formålet med verneområdet er å bevare et naturområde med særpregete og artsrike tørreng-, kratt- og kantvegetasjonssamfunn samt strandengsamfunn med flere sjeldne arter. Formålet er også å bevare en fungerende typelokalitet av Tjuvholmentype rombeporfyrgang med høy vitenskapelig og pedagogisk betydning. Det følger av verneforskriften § 3 punkt 1 at vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse.

Forskrift om vern av Gressholmen-Rambergøya naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 02.10.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et marint gruntvannsområde med tilhørende plante- og dyreliv for forskning og undervisning, å bevare vokseplasser for særpregete og artsrike vegetasjonssamfunn på kalkrik grunn, å bevare verdifulle geologiske forekomster, og å sikre spesielle forekomster av virvelløse dyr. Det følger av punkt 1 i verneforskriftens kapittel 4 at vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse.

Ingen av verneforskriftene inneholder unntaksbestemmelser om linjerydding. Verneforskriftene åpner dermed ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan

gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalterens kunnskap om verneområdene er basert på informasjon fra Naturbase, Artskart, skjøtelsesplanen for Gressholmen-Rambergøya og Heggholmen, søknaden, samt erfaringen Statsforvalteren har som forvalter av området og tidligere gjennomførte befaringer i området.

Delområde 1 og 2 i figur 1 ligger innenfor Gressholmen-Rambergøya naturreservat. I delområde 1 ønsker de å felle noen asker som vokser inn i ledningsnettet. I dette området er det kartlagt semi-naturlig eng og eng-liknende sterkt endret fastmark. Det er registrert flere rødlistede arter i området, blant annet aksveronika (VU), alm (VU), stjernetistel (NT) og makrellterne (EN). Også de fremmede artene russesvalerot (SE) og perleblom (PH) er registrert i området. I delområde 2 vil de kappe toppen av tre furuer, omtrent 1 meter fra toppen. Ryddingen vil foregå i et område med åpen grunnlendt kalkmark. Det er registrert flere rødlistede arter i området, blant annet aksveronika (VU) og sommersandbie (NT), i tillegg til fremmede arter som russekål (SE) og russesvalerot (SE).

Delområde 3 og 4 i figur 1 ligger innenfor Heggholmen naturreservat. I delområde 3 vil de kappe toppen av en furu som vokser opp rett under ledningen. I dette området er det registrert åpen grunnlendt kalkmark. Det er registrert flere rødlistede arter i nærheten, blant annet dragehode (VU) og nikkesmelle (NT), i tillegg til de fremmede artene gravbergknapp (SE) og russesvalerot (SE). I delområde 4 ønsker de å beskjære et løvtre som strekker seg mot ledningsnettet. I dette området er det registrert åpen grunnlendt kalkmark og semi-naturlig eng. Det er registrert flere rødlistede arter i området, blant annet makrellterne (EN) og stjernetistel (NT), i tillegg til de fremmede artene engrødtopp (SE), russesvalerot (SE) og gravbergknapp (SE).

De botaniske verdiene i de aktuelle områdene knytter seg først og fremst til bakkevegetasjonen. I dette tilfellet er det kun nødvendig å fjerne trær, og etter vår vurdering vil annen vegetasjon ta lite skade når det ikke skal kjøres i området. Linjeryddingen er også viktig av sikkerhetshensyn, spesielt siden det er mye ferdsel på disse øyene.

Linjeryddingen vil medføre noe støy, og arbeidene kan dermed være i konflikt med rasteplassen for trekkfugl i bløtbunnsområdet mellom Gressholmen og Rambergøya. Dette gjelder spesielt for delområde 1 på Gressholmen. Bløtbunnsområdet har ferdselsbegrensninger om våren. Bakgrunnsdokumentasjonen for vernevedtaket viser at området vurderes å være av større betydning for vårtrekket enn for høsttrekket. I tråd med dette har vi kommet til at det er forsvarlig å tillate støyende arbeider på høsten.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av linjeryddingen skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Det er gjennomført flere bygge- og anleggstiltak i området de siste årene. Vi kan likevel ikke se at linjeryddingen vil medføre en uakseptabel økning av den samlede belastningen på naturverdiene.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Det søkes ikke om motorferdsel og det opplyses i søknaden at det ikke skal benyttes motorisert fremkomstmiddel. Statsforvalteren mener dette er i tråd med prinsippet om at tiltaket gjennomføres miljøforsvarlig. Det settes også vilkår om at ryddingen skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene. Kostnadene ved gjennomføringen av vilkårene må bæres av tiltakshaver. Vi anser sannsynligheten for miljøforringelse utover planlagte anleggsarbeider for å være liten. Skulle imidlertid skader oppstå er det tiltakshaver som skal stå ansvarlig for kostnadene ved retting.

Etter vår vurdering er linjeryddingen ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til linjerydding i Gressholmen-Rambergøya naturreservat og Heggholmen naturreservat med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Det må ikke etterlates hogstavfall innenfor verneområdene.
- Alt utstyr skal være rengjort for frø og plantedeler av fremmede skadelige arter før det fraktes inn i verneområdene.
- Tiltaket skal utføres innen 28.02.2022.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Oslo kommune, Bymiljøetaten Postboks 636 Løren 0507 OSLO